

HandläggareTina Eriksson Edén
Malin Berger**Till**Trafiknämnden
2023-12-14

Tillgänglighetsåtgärder 2024. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av projekt Tillgänglighetsåtgärder 2024 till en investeringsutgift om 15 mnkr.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefSara Bergendorff
AvdelningschefJenny Carlsson
Enhetschef

Sammanfattning

Projektet syftar till att identifiera och åtgärda brister inom nämndens ansvarsområde som omfattas av plan- och bygglagens bestämmelser om enkelt avhjälpna hinder.

Exempel på åtgärder som omfattas är sänkning av kantstenar vid passager, tillgänglighetsanpassning av övergångsställen samt anläggande av genomgående gångbanor.

Kontoret föreslår att trafiknämnden beslutar om genomförande av Tillgänglighetsåtgärder 2024 till en investeringsutgift av 15 mnkr.

Introduktion till projektet

Bakgrund

Alla stockholmare oavsett funktionsförmåga ska ha samma möjlighet till delaktighet i samhället och hinder i den befintliga byggda miljön ska åtgärdas. Trafikkontoret arbetar med att åtgärda befintliga enkelt avhjälpna hinder inom sitt ansvarsområde. I plan- och bygglagen (2010:900), PBL, finns bestämmelser om att enkelt avhjälpna hinder i lokaler som allmänheten har tillträde till samt på allmänna platser ska undanröjas. Av 8 kap 12 § PBL följer att:

Ett hinder mot tillgänglighet eller användbarhet på en allmän plats ska alltid avhjälpas, om hindret med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpa.

I förslaget till "Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029" framgår att stadens ambition är att alla ska kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms stads miljöer. I trafikkontorets investeringsprojekt är ambitionsnivån att planera och bygga rätt från början.

Stadens ambition är också att hinder i byggd miljö ska åtgärdas. Ombyggnationer, utvecklingsprojekt och andra förbättringar för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning har utförts under många år på trafikkontoret. Tillgängligheten har ökat, men mycket arbete återstår.

Som stöd i arbetet har trafikkontoret i februari 2015 tagit fram en åtgärdsstrategi för enkelt avhjälpna hinder. Olika typer av hinder inom nämndens ansvarsområde beskrivs. För att undanröja hinder finns tre olika strategier; aktiv, passa på och anmälan. När ett hinder har identifierats görs en åtgärdsbedömning. Om det är praktiskt och ekonomiskt möjligt ska åtgärder utföras.

Exempel på åtgärder för att avhjälpa hinder är sänkning av kantstenar vid övergångsställen och andra passager, utbyte av ränndalar, kontrastmarkering av busshållplatser, komplettering av handledare i trappor, infällning av släta ytor i ojämn beläggning och kantstenssänkningar vid parkeringsplatser för rörelsehindrade.

Var för sig är de enskilda åtgärderna så små att de skulle kunna utföras med beslut enligt kontorets delegationsordning, men då de är många till antalet har kontoret valt att samla dem i ett större projekt och låta nämnden besluta om omfattningen. Att nämnden

fattar beslut om projektet innebär också att kontoret återkommer med en slutredovisning där de åtgärder som genomförts presenteras.

Mål och syfte

Syftet med projektet Tillgänglighetsåtgärder 2024 är att identifiera och åtgärda brister inom nämndens ansvarsområde som omfattas av plan- och bygglagens bestämmelser om enkelt avhjälpna hinder.

Målet med projektet är att tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska öka på de platser där kontoret genomför åtgärder.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Åtgärdsförslag

Kontoret samlar kontinuerligt in förslag på hur stadens gatumiljö kan göras mer tillgänglig. Synpunkter och förslag från allmänheten är en viktig del i detta. Under 2024 fortsätter arbetet med att nyanlägga och tillgänglighetsanpassa övergångsställen, gångpassager och genomgående gångbanor samt att åtgärda enkelt avhjälpna hinder.

Både i inner- och ytterstaden är platserna valda utifrån att de ligger nära kollektivtrafikknutpunkter, äldreboenden, skolor eller folktäta platser, i linje med trafikkontorets strategi för enkelt avhjälpna hinder. Otillgängliga platser på gatumark studeras och åtgärdas. Åtgärder initierade av medborgare är prioriterade. Åtgärdena har en geografisk spridning över staden, men generellt sett är tillgängligheten bättre i innerstaden än i ytterstaden, och därför kommer en större andel av tillgänglighetsåtgärdena 2024 genomföras i ytterstaden med särskilt fokus på Järva.

Kostnadsuppskattningar för respektive åtgärd tas fram när åtgärdena är färdigprojekterade i början av 2024. Därefter avgörs hur många åtgärder som kommer att kunna genomföras under året inom ramen för projektet. Exempel på åtgärder som kontoret föreslår genomföras under 2024 är:

- Nyanläggning eller tillgänglighetsanpassning av cirka 14 övergångsställen.
- Anläggning av gångpassage och sänkning av kantsten på cirka 4 platser.
- Komplettering med sittmöjligheter och ledstänger vid branta gångstråk, ca 8 platser

- Kontrastmarkeringar i trappor och vid nivåskillnader, på ca 10 platser

Konsekvenser

Tillgänglighet

Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla dess invånare. Alla, oavsett funktionsförmåga, ska ha rätt till full delaktighet. Genom att fortsätta det systematiska arbetet för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder bidrar trafikkontoret till en förbättrad tillgänglighet inom sitt ansvarsområde. Kontorets arbete ligger både i linje med de lagkrav som finns gällande enkelt avhjälpna hinder och målsättningar om en tillgänglig kollektivtrafik.

Konsekvenser för barn

I FN:s barnkonvention framgår bland annat att barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt liv med ett aktivt deltagande i samhället. För att detta ska vara möjligt behöver allmänna platser vara tillgängliga. Det systematiska arbetet för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder ökar med andra ord möjligheten för barn och ungdomar med funktionsnedsättning att ta del av samhällslivet.

Jämställdhet

Studier visar att skillnaderna mellan hur män och kvinnor reser i Stockholm är relativt små och trenden är att de flesta skillnaderna minskar över tiden. I dagsläget åker män något mer bil än kvinnor, medan kvinnor reser något mer med kollektivtrafik.

Åtgärder som tillgänglighetsanpassning av övergångsställen och andra passager, anläggning av ledstråk och kontrastmarkering av trappor underlättar i första hand för gångtrafikanter med funktionsnedsättningar, medan kantstenssänkningar vid parkeringsplatser för rörelsehindrade ökar tillgängligheten för den som färdas med bil. Sammantaget underlättar arbetet med att åtgärda enkelt avhjälpna hinder resor med flera olika trafikslag och ökar tillgängligheten för både kvinnor och män.

Tidplan och genomförande

Tidplan

Platser med bristande tillgänglighet har identifierats och åtgärdsförslag har utarbetats under 2023. Genomförande planeras, med hjälp av kontorets ramavtalsentreprenör, under 2024.

Produktionsplanering och trafik under byggtiden

Det är i första hand arbeten i anslutning till övergångsställen och genomgående gångbanor som riskerar att medföra trafikstörningar. Det påverkar framförallt de som nyttjar passagen i form av gående och cyklister, men även för de som kan tänkas passera passagen i form av cyklister, motorfordon och kollektivtrafik. De planerade åtgärderna samordnas med berörda aktörer. Generellt bedöms störningar från dessa åtgärder vara begränsade, och vara under en kortare tid, i samband med att respektive åtgärd genomförs.

Ekonomi och finansiering

Investering

Kontoret avser att utföra investeringsåtgärder för 15 mnkr under 2024. I den summan ingår även kostnad för utredning och projektering. Projektet är inrymt i nämndens preliminära förslag till verksamhetsplan för 2024 och redovisas inom framkomlighetssatsningen för gångtrafikanter.

Projektet beräknas medföra ökade kapitalkostnader med 0,8 mnkr från och med år 2025. Kapitalkostnaderna som avser avskrivningar med en avskrivningstid om 20 år och intern ränta om 0,5 procent, minskar därefter successivt med gjorda avskrivningar.

Driftkostnader

Åtgärderna medför inte så stor påverkan av kostnaderna för drift och underhåll att det beräknas och redovisas.

Risk/Osäkerhet

Investeringen avser ett flertal mindre åtgärder. Riskerna i respektive projekt bedöms som relativt små och om något projekt fördyras kan antalet projekt komma att justeras. Risken för överskridande av budgetramen anses därför som mycket liten.

Slut